

MIRCEA POPESCU

INTEGRALE

OLIMPIADE ȘI CONCURSURI ȘCOLARE

Editura SITECH

Craiova, 2019

CUPRINS

PREFĂTA	6
ENUNȚURI	7
SOLUȚII	57
BIBLIOGRAFIE :	214

ENUNȚURI

1. Calculați integralele :

$$I_1 = \int \sqrt{\frac{x^{2n-1}}{x^{2n+1}+a}} dx, x > 0, a > 0, n \in N^*.$$

$$I_2 = \int \frac{\sin x (\sin x + \cos x)}{e^{-2x} + \sin^2 x} dx, x \in R.$$

(Olimpiada locală Alba,2016)

2. Calculați :

$$I = \int \frac{1}{\sqrt[n]{(x-1)^{n-1}(x+1)^{n+1}}} dx, x \in (0, \infty), n \in N^* \quad (\text{Olimpiada locală Alba,2013})$$

3. Să se calculeze :

$$I = \int_{\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \frac{1}{2007^x + 1} \cdot \frac{\sin^{2008} x}{\sin^{2008} x + \cos^{2008} x} dx. \quad (\text{Olimpiada locală Alba,2008})$$

4. Efectuați :

$$I = \int_{\lg e}^{\ln 10} \frac{x(\ln x)^{2009} (e^x + e^{-x})^{\frac{1}{2}}}{(3x^2 + 5x + 3)^2} dx. \quad (\text{Olimpiada locală Alba,2008})$$

5. Determinați :

$$I = \int_0^{\frac{\pi}{3}} \ln(1 + \sqrt{3} \operatorname{tg} x) dx \quad (\text{Olimpiada locală Alba,2008})$$

6. Să se calculeze integralele nedefinite :

a) $I = \int \frac{\sin x}{a \sin x + b \cos x} dx$ și $= \int \frac{\cos x}{a \sin x + b \cos x} dx$, unde $a, b \in R$ și $x \in D$, unde $D \subset R$ este un interval pe care $\sin x + b \cos x \neq 0$.

b) $\int \frac{x^2 - 1}{x\sqrt{x^4 + 2x^3 + 3x^2 + 2x + 1}} dx. \quad (\text{Olimpiada locală Alba,2005, var.1})$

7. Să se calculeze $\int \frac{(1+\sin x)e^x}{1+\cos x} dx$, pentru $x \in (0, \frac{\pi}{2})$

(Olimpiada locală Alba,2002)

8. Să se determine primitivele funcției : $(0, \infty) \rightarrow R, f(x) = \frac{e^{2x}-1}{\sqrt{e^{2x}-(x+1)^2}}$.

(Olimpiada județeană Alba,1999)

9. Calculați : $I = \int_0^{\pi} \frac{(x+1) \sin x}{2-\sin^2 x} dx.$

(Olimpiada locală Arad,2017)

10. Calculați : $I = \int_{-1}^1 \frac{1}{(3+x^2)(1+e^x)} dx.$

(Olimpiada locală Arad,2012)

11. Să se calculeze : $\int_{\frac{\pi}{3}}^{\frac{\pi}{2}} \frac{\cos^2 x - \cos^2(n-1)x}{\sin x} dx.$

(Olimpiada locală Arad,2010)

12. Să se calculeze : $\int \frac{\cos x}{(2+\sin x)(3+\sin x)^3} dx$

(Olimpiada locală Arad,2003)

13. Calculați : $\int \frac{\sin x + \cos x}{e^x + a \cos x} dx$.

(Olimpiada locală Argeș ,2016,Marin Chirciu)

14. Calculați : $\int \frac{2x+3}{x(x+1)(x+2)(x+3)+2015} dx, x > 0$.

(Olimpiada locală Argeș,2016)

15. Calculați : $\int_{-1}^1 \frac{4^x+1}{3^x+2^x} dx$.

(Olimpiada locală Argeș,2016,e.p.)

16. Calculați : $\int_0^\pi \frac{\cos 4x - \cos 4a}{\cos x - \cos a} dx$.

(Olimpiada locală Argeș,2013)

17. Să se calculeze : $\int \frac{(2+x^2) \sin(\ln x-1) + x^2 \cos(\ln x-1)}{2x^3} dx, x > 0$.

(Olimpiada locală Argeș ,2004,Daniel Jinga)

18. Să se calculeze : $\int \frac{1}{x(1+x^2)^3} dx, x \in (0, \infty)$ (Olimpiada locală Argeș,2002,varianta3-Costești)

19. Să se calculeze : $\int_{-1}^1 \frac{x(2x^2+7)}{(x^2+5)^{10}} dx$. (Olimpiada locală Argeș,2002,varianta3-Costești)

20. Calculați integrala : $I = \int \left(\frac{1}{x^2} - \frac{\ln x}{x+1} \right) \cdot \cos(\ln(x+1)) dx$.

(Olimpiada locală Bihor,2017,G.m.9/2016)

21. Calculați : $\int \frac{12x+17}{(x+2)(2x+3)(3x+4)(6x+5)+2016} dx, x \in (0, \infty)$. Olimpiada locală Bihor,2016)

22. Calculați : $\int_{-\frac{1}{2014}}^{\frac{1}{2014}} x^{2014} \arccos(2014x) dx$. (Olimpiada locală Bihor,2014)

23. Calculați : $\int_0^1 \frac{x+\sin(\pi x)}{1+2\sin(\pi x)} dx$. (Olimpiada locală Bihor,2014)

24. Calculați : $\int \left(\frac{\operatorname{arctg} x}{\operatorname{arctg} x - x} \right)^2 dx, x \in (0, \infty)$ (Olimpiada locală Bihor,2005)

25. Să se calculeze $I = \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} \frac{1}{2003^x+1} \cdot \frac{\sin^{2002} x}{\sin^{2002} x + \cos^{2002} x} dx$.

(Olimpiada locală Bihor,2003,Augustin Drăgan)

26. Calculați : $\int_0^1 (e^{\sqrt{x}} + e^{\sqrt[3]{x}} + e^{\sqrt[4]{x}}) dx$.

(Olimpiada locală Bihor,1999)

27. a) Calculați : $\int (x+1)^2 e^{x-\frac{1}{x}} dx, x \in (0, \infty)$.

(Olimpiada locală Botoșani ,2017)

b) Calculați : $\int \frac{x^2+1}{x^4+1} dx, x \in \mathbb{R}$.

28. a) Calculați : $\int \frac{\sin x + 2 \cos x}{2 \sin x + \cos x} dx , x \in (0, \frac{\pi}{2})$

b) Calculați : $\int_{-1}^1 \frac{x^2}{1+e^x} dx.$

(Olimpiada locală Botoșani ,2016)

29. Calculați : a) $\int \sqrt{\frac{e^x - 1}{e^x + 1}} dx , x > 0 ;$ b) $\int \frac{x}{1+x+e^x} dx , x > 0$

(Olimpiada locală Botoșani ,2011)

30. Calculați : $\int \frac{x^2 + 2x + 3}{(x+1)^3} \sin x dx , x \in \mathbb{R} .$

(Olimpiada locală Buzău ,2017)

31. Calculați : $\int (3x^{10} + 2x^7) \sqrt[3]{x^3 + 1} dx .$

(Olimpiada locală Buzău ,2016)

32. Calculați : $\int \frac{3 \sin x + 2 \cos x}{3 \cos x + 2 \sin x} dx , x \in (0, \frac{\pi}{2}).$

(Olimpiada locală Buzău ,2014)

33. Calculați : $\int (5x^5 + 3x^3) \sqrt{x^3 + x} dx , x > 0 .$

(Olimpiada locală Buzău ,2014)

34. Calculați integrala : $\int_{\frac{1}{a}}^a \frac{x^n}{x^{3n+1} + x^{2n+2} + x^{2n} + x^{n+1} + x^{n-1} + 1} dx ,$ unde $a > 0, n \in \mathbb{N}^*$

(Olimpiada locală Buzău ,2013)

35. Calculați : a) $\int e^{\sqrt{x}} dx ;$ b) $\int \sqrt{x} \cdot e^{\sqrt{x}} dx$

(Olimpiada locală Buzău ,2012)

36. Calculați : $\int_{-1}^1 \frac{1}{(3+x^2)(1+e^x)} dx .$

(Olimpiada locală Buzău ,2011)

37. Să se calculeze : $\int_0^{\frac{3\pi}{2}} \frac{\sin^8 x + \cos^2 x}{1 + \sin^8 x + \cos^8 x} dx .$

(Olimpiada locală Buzău ,2008)

38. Să se calculeze : $\int_{-1}^1 \frac{x^2}{2^{2x} + 1} dx .$

(Olimpiada locală Buzău ,2005)

39. Să se calculeze : $\int \frac{\sin^2 x + \sin 2x + 1}{e^{-x} + \sin^2 x + 1} dx .$

(Olimpiada locală Buzău ,2003)

40. Să se calculeze : $\int \frac{1}{1+\sqrt{x}+\sqrt{x+1}} dx . x > 0$

(Olimpiada locală Buzău ,2002)

41. Calculați : $\int_0^1 \frac{x^2 + 3x}{(x+1)^2 \sqrt{x^2 + 1}} dx , x > -1 .$ (Olimpiada locală Brașov ,2016,Ioana Masca,e.p.)

42. Calculați : $\int \frac{2x+5}{(x+1)(x+2)(x+3)(x+4)+a} dx ,$ unde $a \geq 1 .$

(Olimpiada locală Brașov ,2015,Sorin Stoian)

43. Calculați : $\int \frac{2x+5}{(x-3)(x-2)(x+7)(x+8)+a} dx .$ Discuție după $a \in \mathbb{R} .$

(Olimpiada locală Brașov ,2013, Mihaly Bencze)

44. Calculați : $\int_1^{\frac{\sqrt{3}+\sqrt{7}}{2}} \frac{x^4-1}{\sqrt{(x^4-x^2+1)^3}} dx$. (Olimpiada locală Brașov ,2012,Gabriela Boeriu)

45. Calculați : $\int_{-3}^{-2} \left[\frac{3x^2+15x+33}{x^2+5x+10} \right] \cdot \left\{ \frac{2-5x}{5x+3} \right\} dx$. (Olimpiada locală Brașov ,2011,Ioana Masca)

46. Calculați : $\int \frac{2+\sin x^2}{1+\cos x^2} \cdot xe^{\frac{x^2}{2}} dx$. (Olimpiada locală Brașov ,2008,e.p.,Gabriela Boeriu)

47. Calculați : $\int_{-1}^1 x^{2n} \operatorname{arctg}(e^x) dx$. (Olimpiada locală Brașov ,2007,Traian Duță,e.p.)

48. Calculați : $\int_0^{\pi} x [\sin^2(\sin x) + \cos^2(\cos x)] dx$. (Olimpiada locală Brașov ,2001)

49. Calculați : $\int_{-1}^1 x^{2017} \ln(1+e^x) dx$. (Olimpiada locală Brăila ,2016,Cătălin Pană)

50. Calculați : $\int \frac{\sin 2x - \tg^2 x}{e \tg^2 x + \sin^2 x} dx$, $x \in \left(\frac{\pi}{24}, \frac{\pi}{3} \right)$.

(Olimpiada locală Brăila ,2015,Narcis Gabriel Turcu)

51. a) Calculați : $\int \left[\frac{x}{(x+1)^2} \sin x + \frac{x+2}{(x+1)^2} \cos x \right] dx$, $x \in (-1, \infty)$.

b) Calculați : $\int \left[\frac{x}{(x+1)^2} f(x) + \frac{x+2}{(x+1)^2} g(x) \right] dx$, $x \in (-1, \infty)$, unde $f, g : (-1, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$ sunt funcții derivabile cu $f'(x) = g(x)$ și $g'(x) = -f(x)$, $(\forall)x \in (-1, \infty)$.

(Olimpiada locală Brăila ,2014,Adela Dimov)

52. Să se calculeze $I = \int \frac{\cos x}{(2+\sin x)(3+\sin x)^3} dx$, $x \in \mathbb{R}$.

Olimpiada locală Brăila,2009,G.m.12/2006)

53. Să se calculeze : $\int \frac{\sin^2 x - \sin x - 1}{e^{\sin x} + \cos x} dx$, $x \in (0, \frac{\pi}{2})$.

Olimpiada locală Brăila,2008,Marius Perianu)

54. Calculați : $\int \frac{x^2+6}{x^4} \sin x dx$. (Olimpiada locală,București,2013)

55. Să se calculeze : $\int_{\frac{\pi}{5}}^{\frac{\pi}{4}} e^x \left(\frac{1}{\sin^2 x} + \ln(\sin x) \right) dx$.

(Olimpiada locală,București,2010,Cristian Alexandrescu)

56. Calculați : $\int \ln(1+x+x^4) dx$, $x \in \mathbb{R}$.

(Olimpiada locală,Bacău,2013, e.p.)

57. Să se calculeze : $I = \int \frac{x^{2000}}{x^{2668} + 1} dx$, $x \in (0, \infty)$ (Olimpiada locală,Bistrița,2008)

58. Calculați : $I = \int \frac{x^8}{x^{12} + 1} dx$, $x \in (0, \infty)$ (Olimpiada locală Argeș,2007,Ştefan Tudosie)

59. Să se calculeze : $\int \frac{e^x(x-2)}{x(x^2+e^x)} dx$, $x \in (0, \infty)$ (Olimpiada locală,București,2003, I.V.Maftei)

60. Să se calculeze : a) $\int_{-1}^1 \left(\frac{\sqrt{x^2+1}+x-1}{\sqrt{x^2+1}+x+1} \right)^3 dx$; b) $\int_{-1}^1 \frac{1}{x^2+x+1+\sqrt{x^4+3x^2+1}} dx$ (Olimpiada locală,București,2002, Marcel Chiriță)

61. Să se calculeze : $A = \int \sqrt{\tan x} dx$ și $B = \int \sqrt{\cot x} dx$, $x \in (0, \frac{\pi}{2})$. (Olimpiada locală,București,2001, Virgil Nicula)

62. Calculați : $\int \frac{12x+17}{(x+2)(2x+3)(3x+4)(6x+5)+2017} dx$, $x \in (0, \infty)$. (Olimpiada locală,Constanța ,2017)

63. Calculați : $\int \frac{1}{x^{2016}+x} dx$, $x \in (0, \infty)$ (Olimpiada locală,Cluj ,2016,e.p.Simona Maria Pop)

64. Folosind eventual egalitatea : $\arctg x + \arctg \frac{1}{x} = \frac{\pi}{2}$ pentru $x > 0$, calculați :

$\int_1^x \frac{\arctg t}{t^2+t+1} dt$, $x > 0$. (Olimpiada locală,Caraș Severin ,2015,e.p.)

65. Calculați : a) $\int \frac{\sin 7x}{\sin x} dx$; b) $\int \frac{\cos 7x}{\cos x} dx$ (Olimpiada locală,Constanța ,2015,Cristina Homentcovschi)

66. Dacă $x \in (0, \infty)$, calculați :

a) $\int \frac{1}{x(x^{2014}+1)} dx$; b) $\int \frac{1}{1+\sqrt{x}+\sqrt{x+1}} dx$. (Olimpiada locală,Călărași,2014)

67. Calculați : $I = \int_{-\frac{1}{2}}^{\frac{1}{2}} \frac{(\arcsin x)^2}{\sqrt{1-x^2}+1+x} dx$. (Olimpiada locală,Cluj,2014,Ilie Diaconu)

68. Calculați : a) $\int \arcsin(\sin x) dx$, $x \in (0, \pi)$; (Olimpiada locală,Botoșani,2015,e.p.)

b) $\int \frac{2x+3}{x(x+1)(x+2)(x+3)+2} dx, x > 0.$ (Olimpiada locală, Covasna, 2014)

69. a) Arătați că $\arctg A - \arctg B = \arctg \frac{A-B}{1+AB}, (\forall) A, B \in \mathbb{R}.$

b) Determinați $\int_0^1 \frac{\arctg x}{\arctg \frac{1}{x^2-x+1}} dx.$ (Olimpiada locală, Caraș Severin, 2013)

70. Calculați : $I = \int \frac{\operatorname{ctg} x}{\sin^n x + a^n} dx, x \in \left(0, \frac{\pi}{2}\right), a \geq 0 \text{ și } n \in \mathbb{N}^*$ (Olimpiada locală, Cluj, 2013)

71. Calculați : $\int_0^{\frac{1}{2}} \frac{\arctg x}{\arctg \frac{1}{2x^2-x+2}} dx.$ (Olimpiada locală, Constanța, 2012, Gabriel Iorgulescu)

72. Calculați : $\int_0^1 \frac{x}{e^x + e^{1-x} + 1} dx$ (Olimpiada locală, Constanța, 2011)

73. Calculați : $I = \int_0^a \frac{\sin x \cos(a-x)}{x^2 - ax + a^2} dx, \text{ unde } a > 0.$

(Olimpiada locală, Cluj, 2011, Ilie Diaconu)

74. Să se calculeze : $\int_{-\frac{1}{2010}}^{\frac{1}{2010}} x^{2010} \arccos 2010x dx.$

(Olimpiada locală, Cluj, 2010, Ilie Diaconu)

75. Să se calculeze : a) $\int_0^{\pi} \arcsin(\sin x) dx;$ b) $\int_{\sqrt{2}-1}^{\sqrt{2}+1} \frac{\ln x}{1+x^2} dx.$

(Olimpiada locală, Covasna, 2010)

76. Să se calculeze : a) $I = \int_{-1}^0 \frac{x^4 \arctg x}{1+x^2} dx;$ b) $I = \int (1+x-\frac{1}{x}) e^{x+\frac{1}{x}} dx, x \in (0, \infty).$

(Olimpiada locală, Covasna, 2009)

77. Să se calculeze : $I = \int \frac{x^2+x+1}{x^2+1} e^{\arctg x} dx, x \in \mathbb{R}.$

(Olimpiada locală, Caraș-Severin, 2009)

78. Să se calculeze : $I = \int \frac{x^{n-1}(x^{2n}-1)}{x^{4n}+1} dx, n \in \mathbb{N}, n \geq 2, x \in \mathbb{R}.$

(Olimpiada locală, Călărași, 2009)

79. Calculați : $\int \frac{2^{nx}-2^x}{(1+2^x)^{n+1}} dx, n \in \mathbb{N}, n \geq 2, x \in \mathbb{R}$

(Olimpiada locală, Călărași, 2009, G.m.9/2007)

80. Fie numerele reale k, a, b cu $k > \max(-a, -b)$. Calculați : $\int_0^1 \frac{(k^2-a^2)e^{ax}+(k^2-b^2)e^{bx}}{(k+a)e^{ax}+(k+b)e^{bx}} dx$.

(Concursul centrelor de excelенță din Moldova, 30 mai 2009, Ion Bursuc)

81. Calculați : $I = \int_{-1}^1 \frac{1}{(3+x^2)(1+e^x)} dx$.

(Concursul interjudețean de matematică "Grigore Moisil", ediția a-V-a, 30 ian.-1 febr. 2009, G.m.)

82. Să se calculeze integrala : $\int_{-\frac{\pi}{4}}^{\frac{\pi}{4}} \frac{\cos x \arccos x}{1+\sin^2 x} dx$.

(Concursul interjudețean de matematică "Speranțe Râmnicești", Râmnicu Sărat, 25 apr. 2009)

83. Calculați : a) $I = \int \frac{x^5+x}{x^8+1} dx$, $x \in (0, \infty)$; b) $J = \int \frac{\sin 2x (\sin^4 x + \cos^4 x)}{\sin^8 x + \cos^8 x} dx$, $x \in (0, \frac{\pi}{2})$

(Olimpiada locală, Cluj, 2007, Ilie Diaconu)

84. Calculați : $\int \frac{x^{6n+2}}{x^{8n+4}+1} dx$, $n \in \mathbb{N}$

(Olimpiada locală, Constanța, 2007, Gigel Bută, G.m.4/2006))

85. Să se calculeze : $I = \int \frac{x^2 e^{\operatorname{arctg} x}}{\sqrt{1+x^2}} dx$.

(Concursul "Ion Barbu-Dan Barbilian", Călărași 9-11 dec. 2006)

86. Calculați : a) $\int \sqrt{\frac{x^5}{1+x^7}} dx$, $x > 0$; b) $\int \left(\frac{\operatorname{arcctg} x}{x+\operatorname{arcctg} x}\right)^2 dx$, $x > 0$.

(Olimpiada locală, Constanța, 2002, Gheorghe Andrei)

87. Să se calculeze : $\int \frac{x^2 e^{x-1}}{(x e^x + 1)^2 - x^2} dx$, $x > 0$. (Olimpiada locală, Constanța, 2002, Cătălin Zârnă)

88. Calculați : $I_1 = \int \frac{x^2}{(x \cos x - \sin x)(x \sin x + \cos x)} dx$, $x \in \left(0, \frac{\pi}{2}\right)$;

$$I_2 = \int \frac{x^2}{(x \sin x + \cos x)^2} dx$$
, $x \in \left(0, \frac{\pi}{2}\right)$. (Olimpiada locală, Constanța, 2001)

89. Calculați : $I = \int \frac{x^4 + 2x^2 + 2x + 1}{x^2 + 1} dx$, $x \in \mathbb{R}$. (Olimpiada locală, Dolj, 2017)

90. Calculați : $\int \frac{t \left(\frac{\sqrt[3]{t^2+1}}{t^2} - 1 \right)}{\sqrt[3]{t^2+1}} dt$. (Olimpiada locală, Dolj, 2015, e.p.)

91. Calculați : $I = \int_0^{\frac{\pi}{6}} \frac{1}{\cos x \cos(x+\frac{\pi}{6})} dx ; J = \int_{\frac{\pi}{4}}^{\frac{\pi}{2}} \frac{1}{\sin x \sin(x+\frac{\pi}{6})} dx .$

(Olimpiada locală, Dâmbovița ,2013)

92. Calculați : $\int \sin x \cdot \cos x \cdot \cos 2x \cdot \dots \cdot \cos 2^{2013}x dx .$

(Olimpiada locală, Dolj ,2013)

93. Calculați : $\int_0^{\frac{1}{2}} \frac{\arctg x}{\arctg \frac{1}{2x^2-x+2}} dx .$

(Olimpiada locală, Constanța ,2012)

94. Să se calculeze $I = \int_{\frac{\pi}{6}}^{\frac{\pi}{4}} e^x \left(\frac{1}{\sin^2 x} + \ln(\sin x) \right) dx .$

(Olimpiada locală, București,2010,Cristian Alexandrescu)

95. Calculați : a) $I = \int_0^1 \frac{1}{|x^2-a^2|+1} dx , a \in \mathbf{R} ;$ b) $I = \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{x}{1+\sin x+\cos x} dx .$

(Olimpiada locală, Dâmbovița ,2009, Călin Burdușel)

96. Să se calculeze integrala : $\int \frac{e^x(x-\alpha)}{x(x^\alpha+e^x)} dx , x \in (0, \infty), \alpha \in \mathbf{R} .$

(Olimpiada locală, Dolj ,2009,Constantin Cristian Dinu)

97. Calculați : a) $\int_0^1 \frac{t}{t^3+1} dt ;$ b) $\int_0^1 \frac{x^5}{x^9+1} dx .$

(Concursul național de matematică aplicată : “Adolf Haimovici” , etapa județeană,
7 martie 2009,profilul științe)

98. Să se calculeze : $\int \frac{x^2-\cos^2 x}{x^3 \cos^3 x} \cdot \sin x dx , x \in \left(0, \frac{\pi}{2}\right) .$

(Concursul interjudețean de matematică “Sinus” , 2009)

99. Calculați : $\int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{\sin^n x}{\sin^n x + \cos^n x} dx , n \in \mathbf{N} .$ (Olimpiada locală, Dâmbovița ,2008, Călin Burdușel)

100. Fie $I = \left(0, \frac{\pi}{4}\right)$. Să se calculeze primitiva : $\int \frac{e^x \sin x}{e^x \cos(x+\frac{\pi}{4})+1} dx , x \in I .$

(Olimpiada locală, Dolj ,2008)

101. Fie $a > 1$. Calculați integrala : $I(a) = \int_{\frac{1}{a}}^a \frac{\arctg x}{x} dx .$

(Concursul de matematică “Cezar Ivănescu”,Tîrgoviște,15.03.2008,G.m.)